ఊసులాడే ఒక జాబిలటా!

నిషిగంధ

యదార్థ సంఘటనలకి నవలా రూపం - ఆసాంతం ఆకట్టుకునే సుమధుర స్నేహ బంధం

(క్రిందటిసంచిక తరువాయి)

జనవరి 5, 1986

హైదరాబాదు

కార్తీక గారికి నమస్తే,

నేను రాధికని. అమ్మమ్మ గారు, తాతయ్య గారు బావున్నారా?

మీకు నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు. మీరు ఉత్తరంలోనే శుభాకాంక్షలు చెప్పి ఉండాల్సింది. ఒక్కటి కాదు పిల్లల కోసం కూడా వేరు వేరుగా గ్రీటింగ్ కార్డ్ లు పంపారు. వాళ్ళిద్దరికీ అవెంత నచ్చాయో చెప్పలేను. పడుకునేటప్పుడు కూడా అవి దిండు దగ్గర పెట్టుకుని పడుకుంటున్నారు. ఈయనేమో ప్రాజెక్ట్ పని మీద నిన్ననే పూనా వెళ్ళారు. వారం రోజులని చెప్పారు కానీ ఇంకా ఎక్కువ రోజులు ఉన్నా ఉండొచ్చు అన్నారు. పిల్లల సంతోషాన్ని మీకు వెంటనే తెలియజేయాలని ఆయన వచ్చేవరకు ఆగకుండా నేనే మీకు ఉత్తరం రాస్తున్నాను.

ఈ నూతన సంవత్సరం మీకెంతో ఆనందాన్ని, సుఖసంతోషాలనీ అందించాలని కోరుకుంటున్నాను.
మీ గ్రీటింగ్స్ కి మరొక్కసారి ధన్యవాదాలతో సెలవు.
రాధిక

*** *** *** ***

జనవరి 5, 1986

మాజేరు

వంశీ గారూ,

మీ అందరికీ మరొక్కసారి హేపీ న్యూ ఇయర్.. గ్రీటింగ్ కార్డ్స్ అందే ఉంటాయని అనుకుంటున్నాను.. 'ఇదేంటీ ఈసారి కొత్తగా పోస్ట్ కార్డ్' అనేసుకుంటూ ఆశ్చర్యపోతున్నారా!? ఏమీ లేదండీ ఒక చిన్న విషయం తొందరగా మీ చెవిన వేద్దామని దీని మీదే రాసేస్తున్నా.. మీ ఊరు రాబోతున్నాను తెలుసా! సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ లో నా ఎమ్.ఫిల్ కి సంబంధించి ఒక పని ఉంది.. మా స్కూల్లో నాతోపాటు చేసే ఇంకో ఇద్దరు అమ్మాయిలు కూడా నాతో పాటే అప్లై చేశారు.. మేము ఈ 9th రాత్రి బయలుదేరి 10 ఉదయానికల్లా హైదరాబాదులో ఉంటాము.. ఒకమ్మాయికి అక్కడ చుట్టాలు ఉన్నారు, పైగా వాళ్ళ నాన్న గారు కూడా మాతో వస్తున్నారు.. అందుకే వాళ్ళింట్లోనే దిగి,

యూనివర్సిటీలో పనయ్యాక మిమ్మల్ని కలవాలనుంది.. మరి మీకు వీలవుతుందో లేదో!? వీలవ్వకపోయినా వీలుచేసుకుంటారనే ఈ పోస్ట్ కార్డ్..

ఈ ఉత్తరం మీకు సకాలంలో అందితే చాలు.
మిమ్మల్ని కలవబోతున్నాను అన్న ఊహే ఎంత ఎక్సైటింగ్ గా ఉందో!!
కార్తీక

*****   ***   ***   *****

జనవరి 11, 1986
మాజేరు

రాధిక గారికి,

మీ ఉత్తరం చూశాక చాలా చాలా ఆనందం కలిగింది.. ముందైతే కాసేపు నా కళ్ళని నేనే నమ్మలేకపోయాను.. హైదరాబాదు వరకూ వచ్చికూడా మీ అందరినీ కలవలేకపోయానే అన్న పట్టలేనంత దిగులు మీ ఈ ఉత్తరం చూడగానే ఎలా కరిగిపోయిందో!! చిత్రంగా అటు నించి మీరూ, ఇక్కడ నేనూ ఒకేరోజు ఉత్తరాలు రాసుకున్నాం కదా! వంశీ గారు ఊర్లో లేరన్న విషయం తెలిసి ఇప్పుడింకా బాధేస్తుంది మిమ్మల్ని కలవలేకపోయానే అని! మరి ఆయన లేనప్పుడే కదా మనం ఎంచక్కా ఆయన మీద చాడీలు చెప్పుకోవచ్చు! ఏమంటారు!?

అసలు మీ ఊర్లో దిగినప్పటినించీ ఒక్క క్షణం ఖాళీ లేదంటే నమ్మండి! నేనేమో మా పని చక్కగా మధ్యాహ్నం కల్లా అయిపోతుందేమో అటు నించి మిమ్మల్ని కలిసి, సాయంత్రం వరకూ ఉండి, రాత్రికి బండెక్కేయచ్చనుకున్నాను.. కానీ యూనివర్సిటీ లో పనయ్యేసరికే నాలుగైంది.. మధ్యాహ్నం భోజనం లేదు.. పైగా వేరేవాళ్ళతో కలిసి వచ్చాను కదా, ఇలా సమయం తక్కువున్నప్పుడు నేనొక్కదాన్నే అటూ ఇటూ వెళ్తానంటే బాగోదని వాళ్ళతోనే ఉండిపోయాను.. కానీ మనసంతా మాత్రం మీ చుట్టూనే.. ఎక్కడ నాకోసం ఎదురుచూస్తుంటారో అని!

బహుశా నా ఉత్తరం కూడా మీకు నిన్నో మొన్నో అంది ఉంటుంది.. ఇప్పుడనిపిస్తుంది, నేను అనుకున్న ప్రకారం మీ ఇంటికొచ్చేసి తలుపు కొడితే ఎలా ఉండేదా అని! నేను వస్తున్నానన్న విషయం మీకు తెలీక, మీకు తెలీదన్న విషయం నాకు తెలీక... అబ్బా, ఊహించుకుంటేనే నవ్వాగటం లేదండీ!! ఈ హాస్యాన్ని మీతో పంచుకోవాలని వెంటనే రెప్లై రాస్తున్నాను.

అయితే వంశీ గారు ప్రాజెక్ట్ పని మీద తలమునకలై ఉన్నారన్నమాట.. ఇక కొన్ని రోజులు పత్రికలు కొనడం మానేయడం మంచిది.. మరి ఆయన ఇంత బిజీ గా ఉంటే ఆయన కవితలేమీ వాటిల్లో ఉండవు కదా! అవునుగానీ వంశీ గారు లేకుండా అన్నిరోజులు ఒక్కరే.. పిల్లలతో.. అదీ వాళ్ళు చాలా చిన్నవాళ్ళు కదా.. మీకేమీ ప్రాబ్లెమ్ లేదు కదా?

సరేనండీ మరి, మీ ఉత్తరం చూడగానే ఆలశ్యం చేయాలనిపించక వెంటనే రాస్తున్నాను.. చాలా బడలికగా ఉందండీ.. ఏదో సుడిగాలిలాగా అలా వెళ్ళి ఇలా వచ్చాము కదా ప్రయాణపు తలనొప్పి అనుకుంటా! మరల తీరిగ్గా మాట్లాడతాను. మీరు కూడా వీలున్నప్పుడు తప్పక రాయండి.

పిల్లలని మరీ మరీ అడిగినట్లు చెప్పండి.
కార్తీక

*** *** *** ***

జనవరి 12, 1986
హైదరాబాదు

హాయ్ కార్తీకా,
ముందుగా నీకు హృదయపూర్వక నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు.. పోయిన సంవత్సరం మాకు ఒక ఊహించని బహుమతినిచ్చింది.. ఏమిటో కాదు, నువ్వే! మా కుటుంబానికి ఒక ఆత్మీయురాలిని పరిచయం చేసింది.. ఇక ఈ సంవత్సరం ఏ అద్భుతాలని అందివ్వబోతుందో! మొత్తానికి నేను ఊళ్ళో లేకపోవటం చూసి రాధిక, నువ్వూ గబగబా ఉత్తరాలు రాసేసుకుంటున్నారంట! "ఇప్పుడు మేమిద్దరం ఒక పార్టీ" అంటోంది రాధిక.. కాదనే సాహసం మాత్రం చేయలేను.

నిన్న రాత్రే వచ్చాను పూనా నుంచి.. వారం అనుకున్నది రెండు వారాలు అయింది.. రాధికకి తోడుగా వాళ్ళ తమ్ముడు ఉన్నాడు కాబట్టి ఎక్కువ టెన్షన్ పడలేదు.. మీటింగ్ లు, డిస్కషన్లు, డెసిషన్ లు రోజంతా బిజీ బిజీ.. అసలు టైమ్ ఎలా గడిచిపోయిందో తెలీదు.. కానీ ప్రాజెక్ట్ కి వస్తున్న రెస్పాన్స్ చూస్తే అసలు శ్రమ తెలీలేదు.

అసలు వచ్చీ రాగానే ఎందుకు నీకు లెటర్ రాస్తున్నానన్న విషయం చెప్పనే లేదు.. నువ్వు హైదరాబాద్ కి వచ్చి వెళ్ళావని, మా ఇంటికి వద్దామనుకుని సమయం కుదరక రాలేకపోయావని రాధిక చెప్పింది.. వెంటనే 'అయ్యో' అనుకున్నా ఆ మరుక్షణమే సంతోషం కూడా వేసింది.. నిన్ను కలవడం మిస్ అవలేదని! ముందుగా ఇదిగో మా ఫోన్ నంబర్, 374859.. ఇక హైదరాబాదు కి తరచూ వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయి కదా.. 'ఇదిగో వస్తున్నానని' ఒక్క ఫోన్ చేసి తిన్నగా ఇంటికొచ్చేయి.. సరేనా! అది సరేగానీ మీ అమ్మమ్మ ఎలా ఒప్పుకున్నారు ఇక్కడికి రావడానికి? ఏం మంత్రం వేశావు!?

సరే మరి, మళ్ళీ మాట్లాడదాము.. కొంచెం బయటకు వెళ్ళాల్సిన పని ఉంది.
మీ అమ్మమ్మ, తాత గార్లకు, భూషణం మాస్టారు దంపతులకు, మాధురి గారికి అందరికీ పేరు పేరునా మా తరపున నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు అందించు.
వంశీ

*** *** *** ***

జనవరి 26, 1986
మాజేరు

హలో వంశీ గారు,
మీకు గణతంత్ర దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు.. మన ఉత్తరాలన్నీ ఈ శుభాకాంక్షలతోనే నడుస్తున్నాయి కదా! మీరన్నట్లు నిజంగానే పోయిన ఏడాది నాకిచ్చిన అపురూపమైన బహుమతి మీ పరిచయం! ఇష్టమైన వ్యక్తుల పుట్టినరోజులు గుర్తున్నట్లే ఇకనించీ మార్చి 5, 1985

గుర్తుండిపోతుంది.

మీరు ఇంటికి వచ్చేసారని తెలిసాక అదో నిశ్చింత.. లేకపోతే మీరు పూనా వెళ్ళారని తెలిసిన దగ్గరనించీ ఏదో పక్కింట్లో ఉంటూ, రోజూ కనబడే నేస్తం ఊరెళ్తే కలిగే బెంగలాంటి దిగులు.. 'ఈ అమ్మాయికి ప్రతి విషయానికీ దిగులే' అనుకుంటూ అలా చిత్రంగా చూడకండి.. నేనంతే మరి!

అమ్మమ్మ కి నేనేమీ మంత్రం వేయలేదు, ఒక చిన్న అబద్ధం చెప్పా.. స్కూల్ వాళ్ళు ట్రైనింగ్ కోసం పంపిస్తున్నారని! అది కూడా నాతోపాటు వచ్చిన ఇద్దరమ్మాయిలూ ఇంటికి వచ్చి చెప్తేకానీ కాస్త శాంతించలేదు.. కానీ మా ఇంట్లో పనిచేసే వాళ్ళందరి దృష్టిలో నేనిప్పుడు పెద్ద ఆఫీసరు టైపు.. మరి నేను భాగ్యనగరం వెళ్ళొచ్చాను కదా.. అక్కడ పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్లు, మంత్రులూ లాంటివాళ్ళే ఉంటారని వాళ్ళ నమ్మకం! వాళ్ళ విషయం అటు పెడితే నాకెందుకో ఉన్న ఒక్కరోజూ అస్సలు ఊపిరాడనట్టైంది తెలుసా! ఎటువైపు చూసినా జనాలు, మోటారు బైకులు, మీదకి దూసుకొచ్చినట్లుండే సిటీబస్సులు.. అసలు ఆ రణగొణ ధ్వనిలో ఎలా ఉండగలుగుతున్నారో మీరు అని కాసేపు జాలిపడ్డాను కూడా! మరి ఈ శ్రీరామ నవమికి మీరందరూ మాఊరికి వస్తున్నారా లేదా? మీకు భూషణం గారిని, సులోచన గారిని ఎప్పుడెప్పుడు పరిచయం చేయాలా అనుంది.

ఇప్పుడు నేను వాళ్ళిద్దరినీ పిన్నీ, బాబాయ్ అని పిలుస్తున్నాను.. సులోచన గారే "స్కూల్లో ఉన్నప్పుడు సరేగానీ బయట కూడా సార్, మేడమ్ లు ఏంటమ్మా, చక్కగా పిన్నీ, బాబాయ్ అని పిలువు" అని ఒప్పించారు.. నేను అమ్మమ్మకి అబద్ధం చెప్పి వెళ్ళిన సంగతి విని ఆవిడ చాలా కోప్పడ్డారు.. నేను అమ్మమ్మ మొండితనం గురించి చెప్తూనే నెమ్మదిగా మా కుటుంబం గురించి, ఇంకా చదవాలన్న నా ఆశ గురించీ, పెట్టాలనుకున్న వికలాంగుల స్కూల్ గురించీ, పెళ్ళి పట్ల నా విముఖత గురించీ కొంచెంగా మొదలుపెట్టి మొత్తం చెప్పేశాను.. ఇదంతా మా లంచ్ టైమ్ లో జరిగింది.. అంతా వున్నాక ఆవిడలాగే కాసేపు నావంక చూసి "సాయంత్రం కాసేపు ఇంటికి రా, మాట్లాడుకుందాం" అన్నారు.. నాకు ఎందుకో ఉత్సాహంగా అనిపించింది.. సులోచన గారు తప్పకుండా నాకు అమ్మమ్మ నించి తప్పించుకునే ఉపాయాలేమైనా చెప్తారనిపించింది.

నాకెందుకో ఆదంపతులు చూపించే ఆప్యాయత తెచ్చిపెట్టుకున్నట్లు కాక చాలా సహజంగా అనిపిస్తుంది.. అలానే వాళ్ళ జీవనసరళి కూడా భిన్నంగా బావుంటుంది.. సాధారణంగా ఆ వయసు వాళ్ళలో ఉండే తెచ్చిపెట్టుకున్న అధికారం, ఆజ్ఞాపించే పెద్దరికం, దైనందిన జీవితంలో ఉదాసీనత ఇవేమీ కనిపించవు.. ఇంకో విషయం తెలుసా! చరమదశలో ఇద్దరు ఒక్కరై పోయినా అన్ని పనులూ సొంతంగానే చేసుకోగలిగి ఉండాలని ఆయన వంటంతా నేర్చుకుంటే ఆవిడ ఎలెక్ట్రిక్ పనులు, చిన్న చిన్న మరమ్మత్తులు లాంటి ఇంటికి సంబంధించిన పనులన్నీ చేస్తారు.. 'పెళ్ళైన కొత్తల్లో నీకు అది చేతకాదంటే మీకు ఇది చేతకాలేదు' అనుకుంటూ ఆయన పువ్వులు అందిస్తుంటే ఆవిడ కడుతూ పోట్లాడుకునే దృశ్యం మాత్రం చూసి తీరాల్సిందే! మొక్కలు కూడా ఎంతో పద్ధతిగా, కళాత్మకంగా పెంచుతారు, పైగా ఈ మధ్య రెండు కుందేళ్ళని కూడా పెంచుతున్నారేమో గేటు తెరవగానే నందనవనం అలా కళ్ళముందు పరచుకున్నట్లు అనిపిస్తుంది.. నేనెప్పుడూ మీగురించి మాట్లాడుతూనే ఉంటాను.. అందుకే మీ కబుర్లన్నీ అడుగుతూనే ఉంటారు.

ఇక ఆరోజు సాయంత్రం వాళ్ళింటికి వెళ్ళొస్తుంటే సులోచన గారి మాటలే మళ్ళీ మళ్ళీ చెవిలో గింగురుమంటున్నాయి.. "అసలు మీలాంటి

మోతుబరి కుటుంబాల్లో ఆడపిల్లలకి ఈపాటికే పెళ్ళి చేసేస్తారు.. పైగా ఇలా ఉద్యోగం కోసం వేరే ఊర్లకి పంపడం అరుదు.. ఇంకా నీ మీద వత్తిడి తీసుకురాలేదంటే మీ అమ్మగారనుభవించిన అసంతృప్తి నీకుండకూడదనే యోచన వాళ్ళమనసులో ఎక్కడో ఉండే ఉంటుంది.. ముందసలు నువ్వు వాళ్ళనించి వేరు కాదు మీరందరూ ఒకే కుటుంబానికి చెందినవారన్న విషయం అర్థం చేసుకోవాలి.. మన సంస్కృతిలో అతి ముఖ్యమైన భాగం కుటుంబం.. తరువాతే వ్యక్తి! బంధాలలో చిక్కుకోకుండా ఏదో సాధించాలన్నా నీ ఆశయం మంచిదే కానీ ఆ ఆశయాన్ని చేరుకోవటానికి ఒక దారనేది ఎంచుకున్నావా? రేపు వీళ్ళు వద్దన్నా పైచదువులకి వేరే వూళ్ళు వెళ్తావు.. మరిక్కడ వీళ్ళ పరిస్థితేంటి? ఈ వృద్ధాప్యంలో వారసులు బాధ్యతలను పంచుకుంటే బావుండనని వాళ్ళకుండదా! అయినా, మీ అమ్మమ్మ గడసరిది, అన్నిటికీ అనుమానం అంటున్నావు రేపు నువ్వెళ్ళబోయే ప్రపంచలో ఇలాంటివాళ్ళు కోకొల్లలు.. అందరినించీ ఇలానే తప్పించుకు పారిపోతావా!! ఇప్పుడు నువ్వు హైదరాబాదు వెళ్ళిన అసలు కారణం వేరే ఎవరి ద్వారానో తెలిస్తే నిన్నింకా ఎంత కట్టడి చేస్తారో తెలుసా!" ఇలా ఇంకా చాలానే చెప్పారు.. అమ్మమ్మతో మాట్లాడటానికి సహాయం కావాల్సివస్తే కూడా అడగమన్నారు..

నాకెందుకో కాస్త నిస్సత్తువుగా అనిపించింది.. అమ్మమ్మని ఒప్పించడం అంత తేలికైన విషయం కాదని మీకూ తెలుసు కదా! మొదటిసారిగా నాకో తోబుట్టువు ఉంటే బావుండేదని బలంగా అనిపించింది.. అప్పుడు ఇంట్లోవాళ్ళ దృష్టంతా కేవలం నామీదే ఉండేది కాదు.. కానీ సులోచనగారు చెప్పిన మాటలు తలచుకుంటుంటే 'పాపం వాళ్ళకైనా నేను తప్ప వేరెవరున్నారు' అనిపిస్తుంది.. అంటే మాకు చాలా పెద్ద బంధుగణమే ఉందనుకోండి అయినా అమ్మమ్మని చూస్తే ఎందుకో అందరూ భయపడుతూ హద్దుల్లో ఉంటారు.. కానీ ఏ చిన్న అవకాశమొచ్చినా నా విషయంలో ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో చెప్పకుండా ఉండలేరు. ఏదేమైనా సులోచన గారు చెప్పినట్లు ఏవేవో చేసేయాలని, ఎలాగోలా చేసేయాలని కాకుండా ఎలా చేయాలనే నిర్దిష్టమైన మార్గం ఒకటి ఆలోచించాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాను.. అందులో భాగంగానే ముందుగా అమ్మమ్మకి నా ఎమ్.ఫిల్ సంగతి, హైదరాబాదుకి అసలెందుకెళ్ళిన విషయమూ చెప్పేశాను.. ఏంటీ ఆమె రియాక్షన్ ఏమిటోనని అమాంతంగా కళ్ళు పెద్దవి చేసి చదువుతున్నారా!? ఏముందీ, మామూలే! తిట్లు, శాపనార్థాలు, మరికొన్ని తిట్లు, బెదిరింపులు, ఇంకొన్ని తిట్లు!! కానీ ఒప్పించాను.. అదిగో ఏదో ఎనిమిదో వింత చూసినట్లు ఆశ్చర్యపడకండి.. నేనెక్కడికి వెళ్తే నాతోబాటు తనను కూడా తీసుకెళ్తానని ఒంటరిగా మాత్రం వెళ్ళనని, అలా అయితే తను కూడా ఎప్పుడూ ఇలా చుట్టూ ఉన్న ఊర్లే కాకుండా సిటీలు కూడా చూడొచ్చని, ఆఖరిలో బ్రహ్మాస్త్రంగా నాకు తనకంటే పెద్ద దిక్కెవరని బతిమాలాను.. కానీ ఒక షరతు మాత్రం పెట్టిందండోయ్, ఏదైనా మంచి సంబంధం వస్తే మాత్రం పెళ్ళి చేసేస్తానని అంది.. ఏదైతేనేం ప్రస్తుతం గండం గడిచింది కదా అని తలూపేసాను.

ఇవాళ సెలవే అయినా ఒక చోటికి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది.. ఆ కథ మళ్ళీ ఉత్తరంలో రాస్తాను.. ఇక ఇంటికి వచ్చాకా తాతయ్యకి సహాయం చేయడం, పిల్లల టెస్టులు దిద్దడం ఇలా చాలా పొద్దుబోయిందప్పుడే. నా ఈ చిన్న విజయాన్ని మీతో పంచుకోవాలని ఉత్తరం మొదలుపెట్టాను.

మీకు టైమ్ లేకపోతే రాధిక గారితో రాయించండి.. అయినా మీరు మళ్ళీ ఊరెప్పుడు వెళ్తారో మేమిద్దరం మళ్ళెప్పుడు ఉత్తరాలు రాసుకుంటామో!

కార్తీక

*** *** *** ***

ఫిబ్రవరి 10, 1986

హైదరాబాదు

కార్తీకా,

ఈసారి ఎలా ఉన్నావు అని అడగాల్సిన అవసరం లేదనిపిస్తోంది.. నిన్ను అభిమానించి మంచి సలహాలనిచ్చి పిన్ని, బాబాయిలను సంపాదించుకున్నావు.. ముఖ్యంగా మీ అమ్మమ్మగారిని పైచదువులకి ఒప్పించావు.. నీకు నా హృదయపూర్వక అభినందనలు.

నిజంగా మానవ సంబంధాలు ఎంత చిత్రమైనవో కదా! ఒక్కోసారి మనకి సంబంధించినవాళ్ళే మనల్ని దూరంగా ఉంచితే, ఎలాంటి సంబంధంలేని వాళ్ళు అలా పరిచయమై ఇలా మనతో మమేకమైపోతారు! సులోచన గారు నీకు చెప్పిన విషయాలన్నీ చదువుతుంటే ఆవిడ ముందు చూపు, నీ క్షేమం కోరుకునే హృదయం కనిపించాయి.. వారి ఆలోచనకీ, మన ఆవేశానికీ ఎంత వ్యత్యాసం ఉందో అర్థమైంది.. నువ్వు ధైర్యం చేసి మీ అమ్మమ్మ గారికి అసలు విషయం చెప్పినందుకు సంతోషం వేసింది.. నువ్వు మా గురించి ఏం చెప్తున్నావో కానీ నీ ఉత్తరాల్లో భూషణం గారి దంపతుల్ని మాత్రం మా కళ్ళముందు ఉంచుతున్నావు.. ఈ శ్రీరామనవమికి తప్పక రావడానికి ప్రయత్నిస్తాము.. వాళ్ళని కలుసుకోవాలని చాలా అనిపిస్తోంది..

ఇక ఇక్కడ విషయాలకొస్తే, నా లైఫ్ మొత్తం ఒక్కసారిగా ప్రాజెక్ట్ మయమైపోయింది.. అప్పుడప్పుడూ రిలాక్స్ అవ్వడానికని పాత కవితలూ, రచనలూ చదువుతుంటే 'ఇవి రాసింది నేనేనా' అని అనుమానం వేస్తోంది.. అసలిప్పుడు బుర్రలో ఎలాంటి భావుకత్వం లేదు.. అయినా ఇది కూడా చాలా బావుంది.. మొదట్లో ఆ మాన్యువల్స్ అవీ చదవటం నీరసంగా అనిపించేది కానీ ఇప్పుడు మొత్తంగా అందులోకి మునిగిపోయాను.. మనం చేసిన పనికి సరైన గుర్తింపు వస్తే అసలు ఆ ఆనందాన్ని వర్ణించలేమేమో కదా!

ఇక మేము ఈ శుక్రవారం అంటే 14న తిరుపతి వెళ్తున్నాం.. మామూలుగా జనవరి మొదటివారంలో వెళ్ళేవాళ్ళం.. కానీ ఈసారి నా పూనా ట్రిప్ వల్ల లేట్ అయింది.. అది సరేగానీ నీకు నరసింహం గురించెప్పుడూ చెప్పనేలేదు కదూ! ఇతను తిరుమలలో ఉంటాడు.. ఇందాక నే అన్నానే మానవ సంబంధాలు అనీ, ఆకోవలోకే వస్తుందీ కథ కూడా!

మా పెళ్ళైన వారంలోనే కళ్యాణం కోసమనీ మా కుటుంబమంతా తిరుపతి వెళ్ళాము.. కళ్యాణమూ, దర్శనమూ అయ్యాక అందరం పూజ వస్తువులూ, దేవుడి పటాలూ కొనడానికని ప్రధాన ద్వారం ఎదురుగా ఉండే కొట్ల దగ్గరికి వెళ్ళాము.. వర్షం రాబోతుంది వెళ్ళాలని నాన్న హెచ్చరిస్తూ ఉంటే అమ్మావాళ్ళు గబగబా బేరాలాడుతున్నారు.. దొరక్క దొరక్క దొరికిన ఆ కాస్త సమయాన్ని ఏకాంతంగా మార్చుకోవడానికి నేనూ, రాధిక కొంచెం ముందుకు నడిచి ఇంకో కొట్టు ముందు నించుని మాట్లాడుకుంటున్నాము.. అంతలో ఒకేసారి వాన హోరుగా పడటం మొదలుపెట్టింది.. మేము ఆ షాపులోకి జరుగుతూ గమనించాము అందులో ఎవరూ లేరని.. ఒక పక్క షాపు ముందు బుట్టల్లో పెట్టిన వస్తువులు తడిసిపోతుంటే మేమిద్దరం గబగబా అవి లోపలికి చేరేసాము.. అలా ఆఖరి బుట్ట పెట్టేసి మేమూ కాస్త లోపలికి సర్దుకుంటుంటే ఒకతను అలా వానలో తడుస్తూనే పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు.. మేమవన్నీ లోపల పెట్టడం చూసి తెగ ఇదైపోతూ "అయ్యో ఎంత శ్రమ తీసుకున్నారండీ, మాఆవిడ దగ్గరికి వెళ్ళొస్తున్నా.. కాస్త పైకెళితే మాకింకో షాపు ఉంది. తను అది చూసుకుంటుంది" అని మాకు తుడుచుకోవడానికి టవల్ ఇచ్చాడు.. అలా వాన పూర్తిగా తగ్గుముఖం పట్టేలోపు ఆ కబురూ, ఈ కబురూ చెప్తూ ఎంత దగ్గరైపోయాడంటే మేమెప్పుడు తిరుపతి వెళ్ళినా వాళ్ళింట్లో ఒకపూట భోజనం చేయకుండా వాళ్ళు వదిలిపెట్టరు.

నీలానే తెలీకుండానే చాలా ఆత్మీయుడైపోయాడు.. తేడా ఏంటంటే అతన్ని చూశాము నిన్ను చూడలేదు, అదే ప్రత్యక్షంగా!

చూడటం అంటే గుర్తొచ్చింది, మొత్తానికి నీకు పంపడానికి ఫోటో రెడీ అయింది. ఈ ఉత్తరంతోనే పంపుతున్నాను.. చూసి మామీద నీ అమూల్యమైన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయి.

అందరినీ అడిగినట్లు చెప్పు..

ఉంటాను

వంశీ

*** *** *** ***

ఫిబ్రవరి 23, 1986

మాజేరు

ప్రియ మిత్రమా,

అందరూ బావున్నారు కదూ! మీ తిరుపతి ప్రయాణం ఎలా జరిగింది? మీరు నరసింహం గారి గురించి చెప్పింది వింటుంటే ఎక్కడెక్కడి వాళ్ళం ఎలా దగ్గరైపోతాం కదా అనిపించింది!

శివరాత్రి దాటినా ఇంకా చలెందుకో ఊరు విడిచి వెళ్లనంటోంది.. ఉన్నట్టుండి వీస్తున్న గాలికి బాదం చెట్టు ఆకులు గలగలమంటున్నాయి.. మీకు ఉత్తరం రాద్దామని పెన్నూ, పేపర్లూ తెచ్చుకుని అంతలో ఎదురుగా ఉన్న మీ ఫామిలీ ఫోటోని చూస్తూ చుట్టూ చీకటి ఎప్పుడు పరుచుకుందో గమనించనే లేదు.. ఇంకా నమ్మశక్యంగా లేదు మిమ్మల్ని చూస్తున్నానని, అదే లేండి మీ ఫోటోని. ముందుగా రాధిక గారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి ఇంత శ్రమ తీసుకుని కేవలం నాకోసమని స్పెషల్ గా ఫోటో తీయించుకునేలా చేసినందుకు! నిశితంగా చూస్తున్న మీరు, అందంగా నవ్వుతున్న రాధిక గారు, మీ మధ్యలో అమాయకంగా పిల్లలు.. ఎంత బావున్నారో అందరూ! అయినా మాస్టారూ నేను మిమ్మల్ని ఊహించుకున్నట్లు అస్సల్లేరు తెలుసా! ఎలా ఊహించుకున్నానంటారా? బూరెల బుగ్గలు, బుంగ మీసాలు, భారీ కాయం.. ఇలా! చాలా నిరుత్సాహపరిచేశారండి.. సరదాగా అంటున్నా కానీ ఇంక ఆ పళ్ళు కొరకడం మానేయండి మహానుభావా.. ఇంట్లోనే తీయించుకున్నట్లున్నారు కదా ఫోటోని, పూలమొక్కలు చాలా బావున్నాయి.. నిజంగా రాధిక గారి ఓపికకి మెచ్చుకోవాలి.. ‘అదేమిటి? రాధికే మొక్కల్ని చూస్తుందని అంత ఖచ్చితంగా ఎలా చెప్పావు‘ అనుకుంటున్నారా? అవి అంత అందంగా ఉన్నాయి అంటే ఖచ్చితంగా రాధికగారి పనితనమే అయ్యుంటుంది.

ఇవాళ ఆదివారమైనా కొంతమంది పిల్లలకి ట్యూషన్ చెప్పడానికి వెళ్ళాను.. ఆగండి, ఇదేదో అదనపు సంపాదన కోసం అని అపార్థం చేసుకోకండి.. ఈ సంగతి పోయిన లెటర్ లోనే రాద్దామనుకున్నా కానీ కుదరలేదు.. ఒకరోజు సులోచన గారికి వంట్లో బాగుండకపోతే పలుకరించడానికి వెళ్తే ఆవిడకి మందులు తెచ్చిస్తూ వికాస్ కనిపించారు.. అతను మంచి నీళ్ళిచ్చి టాబ్లెట్ వేయించి అటు వెళ్ళగానే ఆవిడ "తెల్సు కదా స్కూల్లో ఇన్స్పెక్షన్ ఉందని.. ఇంక ఆయనకేమో ఇంట్లో ఉండడానికి కుదరలేదు.. ఏ జన్మ బంధమో ఈ అబ్బాయి ఎంతో శ్రద్ధగా చూసుకుంటున్నాడు" అన్నారు. వెంటనే నేను "అదేంటి అతను మీ బంధువులబ్బాయి కాదా!? బాబాయి గారిని ‘మామయ్యా‘ అని పిలుస్తారు కదా!" అనడిగాను.

"లేదమ్మా, మామధ్య ఏ చుట్టరికం లేదు. మేమీ ఊరుకి వస్తున్నప్పుడు మీ బాబాయి స్నేహితులొకరు వికాస్ వివరాలు చెప్పి, అతను ఇక్కడ కావాల్సిన ఏర్పాట్లులవీ చూసుకుంటాడని చెప్పారు.. అన్న విధంగానే మేము ఇక్కడ సెటిల్ అవ్వడంలో చాలా సహాయం చేశాడు.. ఆ క్రమంలో మాకు బాగా దగ్గరైపోయాడు.. అసలైతే తన చిన్నప్పుడే తల్లితండ్రులు చనిపోతే ఇంటర్ వరకూ మేనమామ దగ్గరే పెరిగాడంట.. కానీ వాళ్ళు ఇతన్ని సరిగ్గా చూసేవాళ్ళు కాదనుకుంటా, డిగ్రీకొస్తూనే బయటకొచ్చేసి పార్ట్ టైమ్ చేసుకుంటూ ఎమ్మెస్సీ చేశాడు.. ఇప్పుడు మన బందరు నోబుల్ కాలేజ్ లో మ్యాథ్స్ లెక్చరర్ గా చేస్తున్నాడు" నమ్మలేకపోయాను క్షణం సేపు! ఫోటోలు తీస్తూ, గారడీలు చేస్తూ, అల్లర్లలో దెబ్బలు తినే వ్యక్తి లెక్చరరా!!

నా ఆశ్చర్యాన్ని గమనించినట్లున్నారు, సులోచనగారే మళ్ళీ "వాడు స్టూడెంట్ గా ఉన్నప్పుడు విద్యార్థి సంఘాల్లో చురుకుగా పాల్గొనేవాడంట.. అదే ధోరణి ఇప్పుడూ ఉన్నా ప్రస్తుతం స్టూడెంట్‌గా కాకుండా ఒక పౌరుడిగా అన్యాయం జరిగినప్పుడల్లా అడ్డుపడుతుంటాడు.. అదే కాదు ఎవరికి అని చూడకుండా అవతలివాళ్ళు కాస్త కష్టంలో ఉన్నా సరే డబ్బు ఖర్చుపెట్టేస్తుంటాడు.. మొన్నెవరో బస్సులో స్పృహ తప్పిపడిపోయారని అతన్ని హాస్పిటల్ లో చేర్పించడమే కాదు వాళ్ళు అప్పటికప్పుడు ఎక్కించిన గ్లూకోజ్ ఖర్చు తనే పెట్టుకుని, నీరసంగా ఉన్నాడని పళ్ళు కొని ఇచ్చాడంట.. ఇలాంటివన్నీ ఒక ఎత్తైతే అనాధ శరణాలయం ఇంకో ఎత్తు!" అంటుండగానే నేను విభ్రాంతిగా "అనాధ శరణాలయమా!!" అన్నా.

ఆవిడ "అధికారికంగా ఇతను నిర్వహించక పోయినా అందులో ఉండే పిల్లల బాగోగులు మాత్రం చూసేది ఇతనే! కాలేజీ కి దగ్గర్లోనే ఉంటుంది ఇక అతని నిద్ర అక్కడే! నలభై వరకూ ఉంటారు పిల్లలు.. అన్నిరకాల వాళ్ళు.. అంతా బాగున్న పిల్లలు, పోలియో బారిన పడినవాళ్ళు, చెవిటి, మూగ, ఇలా అన్నిరకాల వాళ్ళు.. వాళ్ళ చదువు సంధ్యలు, భోజన సదుపాయాలు, అనారోగ్యాలు ఇలా అన్నిటిలో పాలుపంచుకుంటాడు.. తన జీతంలో ఎక్కువ భాగం అక్కడే ఖర్చుపెడతానుకుంటా మీబాబాయి అప్పుడప్పుడూ హెచ్చరిస్తూ ఉంటారు గొడవల్లో తిరిగి ఉద్యోగం పోగొట్టుకుంటే ఇలాంటివన్నీ చేయలేవని!"

"అయ్యో ఇప్పుడేమైందనీ కళ్ళల్లో ఆ నీళ్ళు!" ఆవిడ ఆశ్చర్యంగా నన్ను తట్టి ప్రశ్నించేవరకూ నాకే తెలీదు నాకళ్ళు తడిబారాయని.. కారణం ఏముందసలు! నేను ఎప్పుడో చేయాలనుకున్న పనిని ఒక వ్యక్తి అప్పటికే చేశేస్తున్నందుకా!? తెలీదు.. కానీ ఘనీభవించిన మనసులో ఏదో కదలిక!

భూషణం గారు ఆదివారాలు ఆ అనాధ శరణాలయానికి వెళ్ళి పాఠాలు చెప్తారని విని నేనూ వస్తానని చెప్పాను.. ఒక్క పాఠాలే కాదు ఇంకే విషయంలో అయినా సహాయం కావాలంటే చేస్తానని చెప్పాను.. అలా పిల్లలకి ఏమైనా వండి తీసుకెళ్ళడం, పెన్సిళ్ళు, పెన్నులు లాంటివి కొనడం చేస్తున్నాను.. కానీ ఈ హడావిడిలో మిమ్మల్ని మరచిపోయానని మాత్రం అనుకోవద్దు.. మీ ఆలోచనలు ఎప్పుడూ నన్ను పలుకరిస్తూనే ఉంటాయి.

ఇంకో ముఖ్యమైన సంగతి, మన మాధురికి పెళ్ళి కుదిరింది, రేపు మార్చ్ మూడున!! ఇంత ఆనందమైన విషయం ఇప్పుడా చెప్పేదని నన్ను ఉరిమి చూడకండి.. అంతా నిమిషాల మీద జరిగిపోయింది.. పెళ్ళికొడుకు తన కలల రాకుమారుడే, రాజారావు.. మీకో విషయం తెలుసా, అతనే మాధురి వాళ్ళ నాన్న గారితో డైరెక్ట్ గా మాట్లడాడంట! కంటికి నదురుగా ఉంటాడు, కలుపుగోలుతనం, పైగా ఒకే

కులం.. అవుననక ఏం చేస్తారు చెప్పండి! ఇక వాళ్ళ తల్లితండ్రులు మాధురిని చూడటం, ముహూర్తాలూ, ప్రధానాలు క్షణాల్లో జరిగిపోయాయి.. మాధురి అయితే కాబోయే భర్త నైపుణ్యానికి తెగ సంబర పడిపోతుంది!

వాళ్ళ నాన్న ఒప్పుకున్న రోజైతే ఎంత సంతోషంగా పరిగెత్తుకొచ్చిందో! ఆ వార్త విని నాలో ఎలాంటి సంతోషం కనిపించకపోతే తన మొహం చిన్నబోయింది పాపం.. నా పక్కన కూర్చుని నెమ్మదిగా "నాకున్న ఏకైక స్నేహితురాలివి నువ్వు.. నువ్వలా ముభావంగా ఉంటే నాకెలా సంతోషంగా ఉంటుంది చెప్పు" అని అడుగుతుంటే చాలా జాలేసింది.

ఇక ఊరుకోలేక నాకు రాజారావు పట్ల ఉన్న అయిష్టాన్ని చెప్పి "నీ పెళ్ళంటే నాకెందుకు సంతోషం ఉండదు చెప్పు, కానీ ఆ రాజారావుతో అంటేనే ఎందుకో మనసు ఒప్పుకోవడంలేదు" అన్నాను..

"కానీ అతనికి నేనంటే విపరీతమైన ఇష్టమే.. నన్ను చూడందే ఉండలేడు.. నాక్కూడా నా చుట్టూ కేవలం నా చుట్టూ తిరిగే భర్తే కావాలి.. నా జీవితాన్ని మా అమ్మలా వేరొకరితో పంచుకునే దురదృష్టాన్ని కల్లోనైనా ఊహించలేను" అని తన వైపు వాదన చెప్తుంటే నేను ఆవేశంగా "అంటే మీ అమ్మ జీవితం అలా అయిందని నీ జీవితంలో కూడా అలానే జరుగుతుందా!?" ప్రశ్నించాను.

తను చిన్నగా నవ్వుతూ "ఆప్రశ్న ముందు నీకు నువ్వే వేసుకోవాలి కార్తీకా" అంది.. అప్పుడుగానీ నాకర్థంకాలేదు నేను ఏవాదనని నా మనసుకి బలంగా వినిపిస్తూ వస్తున్నానో దాన్ని నేనే ప్రశ్నించానని!!

వెంటనే బింకంగా "నేను పెళ్ళి చేసుకోననేది కేవలం మా అమ్మానాన్న ని చూసి కాదు.. ఇంకా ఎంతో మందిని చూసి.. ఉదాహరణకి మన రోహిణి, వసంత!" అని సమాధానం చెప్పాను..

"అలా అయితే నేనూ ఇస్తాను ఉదాహరణలు.. వంశీ గారి దంపతులు, భూషణం గారి దంపతులు! విఫలమైన వివాహాలకి నువ్వెన్ని ఉదారణలు ఇస్తే సఫలమైనవాటికి నేనూ అన్నే ఇవ్వగలను.. రాజారావు మంచివాడు, నన్ను బాగా చూసుకోగలడు అన్న నమ్మకంతో ఈ బంధంలోకి అడుగుపెట్టబోతున్నాను.. తర్వాత సఫలమౌతుందో లేక విచ్ఛిన్నమౌతుందో కాలమే చేప్తుంది" మాధురి అలా చెప్తూ ఉంటే నేను ఆశ్చర్యంగా తనవంకే చూస్తుండిపోయాను.. ఉన్నట్టుండి అదెంతో ఎదిగిపోయిన భావన.. తనన్న ఏమాటనీ ఖండించలేక తన చేతిని తీసుకుంటూ "నీ సంతోషమే నాది కూడా.. సరేనా!" అన్నాను.. నిజంగా ఎంత సంబరపడిందనీ!! నాక్కూడా నేనే అనవసరంగా రాజారావుని అపార్ధం చేసుకున్నాననిపించింది.. అసలు అతన్ని నేనేమాత్రం ఎరుగుదునని ఇలా అయిష్టత ఏర్పరచుకున్నాను అనిపించింది. మరి మీక్కూడా శుభలేఖ పంపుతానని మాధురి అంది.. మీ దంపతుల దీవెనలు దానికి తప్పకుండా అందిస్తారు కదూ!

ఏమిటో ఈ మధ్య పనులెక్కువై పోయి ప్రకృతితో మాటలు తగ్గిపోయాయి.. నామీద అలిగినట్లు చెట్లన్ని మౌనంగా ఆకులు రాల్చేస్తున్నాయి.. అయినా వెన్నెల నించి ఒక కిరణం పారిపోయొచ్చి నా మనసులోకి దూసుకెళ్ళినట్లు అదో రకం ఉత్తేజం! మనకిష్టమైన పనులు చేస్తున్నప్పుడుండే ఉత్సాహం !!

అమ్మమ్మ ఆగకుండా పిలుస్తోంది భోజనం చేయడానికి రమ్మనమని.. 'ఇదిగో వస్తున్నా' అని ఇప్పటికి ఓ పదిసార్లు చెప్పానేమో! అయినా నా పని అవ్వగానే నేను పెట్టుకుని తింటానుగా! ఇలా అనుకుంటుంటే వికాస్ గుర్తొస్తున్నారు.. తను అన్నం తిన్నారో లేదో! అతనికి ఒకటా రెండా పనులు! వాటిల్లో పడి భోజనం సంగతే మర్చిపోతారేమో.. తనకెవరు ఇలా ఇలా పిలిచి పిలిచి అన్నం పెడతారు.. అయినా ఉన్నట్టుండి అతని ఆలోచనేమిటీ, చిత్రంగా!! సరే మరి అమ్మమ్మ ఇంకోసారి అరిచేలోగా అదే పిలిచేలోగా వెళ్ళాలి.

ప్రస్తుతానికి సెలవా మరి.
కార్తీక

*** *** *** ***

(తరువాతి భాగం వచ్చే సంచికలో..)